

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 324/2020

20.05.2020. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела разбојништво у саизвршилаштву из члана 206. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Николе Стојановића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Лесковцу Кв.бр.393/19 од 08.11.2019.године и Апелационог суда у Нишу Кж2 19/2020 од 13.01.2020.године, у седници већа одржаној дана 20.05.2020.године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Николе Стојановића, па се у односу на окривљеног АА, а по службеној дужности и у односу на окривљеног ББ, **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног суда у Лесковцу Кв.бр.393/19 од 08.11.2019.године и Апелационог суда у Нишу Кж2 19/2020 од 13.01.2020.године и предмет враћа Основном суду у Лесковцу на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Лесковцу Кв.бр.393/19 од 08.11.2019.године потврђена је оптужница Основног јавног тужиоца у Лесковцу КТО.бр.156/2018 (Кт.бр.335/18) од 22.04.2019.године подигнута против окривљених АА и ББ, због кривичног дела разбојништво у саизвршилаштву из члана 206. став 1. у вези члана 33. КЗ и кривичног дела изнуда у покушају у саизвршилаштву из члана 214. став 1. у вези чланова 30. и 33. КЗ.

Решењем Апелационог суда у Нишу Кж2 19/2020 од 13.01.2020.године одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених АА и ББ изјављене против решења Основног суда у Лесковцу Кв.бр.393/19 од 08.11.2019.године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Никола Стојановић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП у вези члана 2. став 1. тачка 18) и 19), члана 3, члана 37. став 1. тачка 4), члана 38. став 1, члана 331. став 1, члана 337, члана 338. став 1. тачка 3) и члана 342.

ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд сагласно члану 492. став 1. тачка 2) ЗКП преиначи решења Основног суда у Лесковцу Кв.бр.393/19 од 08.11.2019.године и Апелационог суда у Нишу Кж2 19/2020 од 13.01.2020.године тако што ће одлучити да нема места оптужби и према окривљеном АА обуставити кривични поступак, јер нема довољно доказа за оправдану сумњу да је окривљени учинио дело које је предмет оптужбе, те окривљеном накнадити трошкове поступка из буџета или да сагласно члану 492. став 1. тачка 1) ЗКП укине наведена решења у односу на окривљеног АА и предмет у том делу врати на поновну одлуку пред потпуно измењеним већем.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да су доношењем побијаног првостепеног решења Основног суда у Лесковцу Кв.бр.393/19 од 08.11.2019.године, којим је потврђена оптужница Основног јавног тужиоца у Лесковцу КТО.бр.156/2018 (Кт.бр.335/18) од 22.04.2019.године подигнута против окривљеног АА, повређене одредбе члана 37. став 1. тачка 4) и члана 38. став 1. ЗКП, обзиром да је у његовом доношењу као члан вапретресног већа учествовала судија Горица Стојановић која је морала бити изузета од судијске дужности, јер је у истом кривичном предмету претходно поступала као судија за претходни поступак и донела је решење Основног суда у Лесковцу Кпп.бр.3/18 од 11.02.2018.године којим је према окривљеном АА одређен притвор. Изнетим наводима браниоца окривљеног се првостепено решење побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) у вези са чланом 37. став 1. тачка 4) ЗКП.

Наиме, одредбама члана 37. став 1. тачка 1) до 4) ЗКП предвиђене су ситуације у којима се судија или судија-поротник мора обавезно изузети од вршења судијске дужности у одређеном предмету, због неког одређеног односа и повезаности судије са учесницима поступка или са предметом.

Одредбом члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП прописано је да ће судија или судија-поротник бити изузет од судијске дужности у одређеном предмету, ако је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или је одлучивао о потврђивању оптужнице или је учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком или је учествовао у поступку као тужилац, бранилац, законски заступник или пуномоћник оштећеног, односно тужиоца или је саслушан као сведок или као вештак, ако овим закоником није другачије прописано. Одредба члана 38. став 1. ЗКП обавезује судију да прекине сваки рад на предмету уколико постоје разлози за његово изузеће предвиђени одредбом члана 37. став 1. ЗКП.

Из списка предмета произилази да је у истражном поступку који је вођен против окривљених АА и ББ због постојања основане сумње да су учинили кривично дело

разбојништво у саизвршилаштву из члана 206. став 1. у вези члана 33. КЗ и кривично дело изнуда у покушају у саизвршилаштву из члана 214. став 1. у вези чланова 30. и 33. КЗ, судија Горица Стојановић поступала као судија за претходни поступак и према окривљенима АА и ББ донела решења Основног суда у Лесковцу о одређивању притвора и то према окривљеном АА решење Кпп.бр.3/2018 од 11.02.2018.године, а према окривљеном ББ решење Кпп.бр.2/2018 од 06.02.2018.године, те да је ова судија затим такође учествовала као члан ванпретресног већа у доношењу првостепеног решења Основног суда у Лесковцу Кв.бр.393/19 од 08.11.2019.године којим је потврђена оптужница ОЈТ у Лесковцу КТО.бр.156/2018 (Кт.бр.335/18) од 22.04.2019.године подигнута против окривљених АА и ББ, због кривичног дела разбојништво у саизвршилаштву из члана 206. став 1. у вези члана 33. КЗ и кривичног дела изнуда у покушају у саизвршилаштву из члана 214. став 1. у вези чланова 30. и 33. КЗ, а које решење Основног суда у Лесковцу Кв.бр.393/19 од 08.11.2019.године је предмет побијања у поступку пред Врховним касационим судом по поднетом захтеву за заштиту законитости.

Имајући у виду напред наведено, ранија процесна улога судије Горице Стојановић и то њено поступање у својству судије за претходни поступак у истражном поступку који је вођен против окривљених АА и ББ и доношењу према окривљенима решења о одређивању притвора, по оцени Врховног касационог суда, представља сметњу њеном каснијем обављању судијске функције у истом кривичном предмету, дакле представља законом предвиђен разлог за обавезно изузеће судије Горице Стојановић од вршења судијске дужности у смислу члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП у истом кривичном предмету, у конкретном случају разлог за обавезно изузеће судије Горице Стојановић од вршења судијске дужности као члана ванпретресног већа у доношењу првостепеног решења Основног суда у Лесковцу Кв.бр.393/19 од 08.11.2019.године којим је потврђена оптужница ОЈТ у Лесковцу КТО.бр.156/2018 (Кт.бр.335/18) од 22.04.2019.године подигнута против окривљених АА и ББ, а које решење је предмет побијања у поступку пред Врховним касационим судом по поднетом захтеву за заштиту законитости.

Како је у конкретном случају првостепени Основни суд у Лесковцу учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) у вези са чланом 37. став 1. тачка 4) ЗКП, а имајући у виду одредбу члана 492. став 2. ЗКП којом је прописано да ако орган поступка који је одлучивао о редовном правном леку није био овлашћен по одредбама овог законика да отклони повреду која је учињена у побијаној одлуци или у поступку који је претходио њеном доношењу, а Врховни касациони суд по усвајању захтева за заштиту законитости подигнутог у корист окривљеног нађе да је захтев основан и да ради отклањања учињене повреде закона треба укинути или преиначити побијану одлуку, укинуће или преиначити и одлуку донету у поступку по редовном правном леку иако њоме није повређен закон, то је Врховни касациони суд сходно одредби члана 492. став 2. ЗКП укинуо и побијано решење Апелационог суда у Нишу Кж2 19/2020 од 13.01.2020.године.

Следствено напред наведеном Врховни касациони суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Николе Стојановића и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијана правноснажна решења Основног суда у Лесковцу Кв.бр.393/19 од 08.11.2019.године и Апелационог суда у Нишу Кж2 19/2020 од 13.01.2020.године, те списе предмета вратио Основном суду у Лесковцу на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој

пресуди, не разматрајући при томе битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП у вези члана 2. став 1. тачка 18) и 19), члана 3, члана 331. став 1, члана 337, члана 338. став 1. тачка 3) и члана 342. ЗКП, на које се у захтеву браниоца окривљеног АА такође указује, јер исте не представљају дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости.

У поновном поступку суд ће имати у виду примедбе из ове пресуде, те ће поступити по истима и најпре отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне, конкретне и аргументоване разлоге.

Како је одредбом члана 489. став 2. ЗКП предвиђено да ће Врховни касациони суд ако нађе да разлози због којих је донео одлуку у корист окривљеног постоје и за којег од саоптужених у погледу којег није поднет захтев за заштиту законитости, поступити по службеној дужности као да такав захтев постоји (*beneficium cohaesionis*), то је Врховни касациони суд, поступајући по службеној дужности у смислу одредбе члана 489. став 2. ЗКП, укинуо напред наведена правноснажна решења и у односу на саокривљеног ББ, налазећи да разлози због којих је донео одлуку у корист окривљеног АА постоје и у односу на окривљеног ББ у погледу којег није поднет захтев за заштиту законитости, те је и у односу на окривљеног ББ применом одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић